

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто проблемні аспекти інноваційної політики в розрізі розвитку вітчизняних інноваційних підприємств. Запропоновано шляхи удосконалення інноваційної політики країни.

Ключові слова: інноваційна політика, інноваційна діяльність, інноваційне підприємство, інноваційний розвиток.

Abstract

The problem aspects of innovation policy in the context of development of domestic innovative enterprises are considered. The ways of improvement of innovation policy of the country are offered.

Keywords: innovation policy, innovation activity, innovation enterprise, innovation development.

Вступ

Інноваційна спроможність та технологічна готовність є невід'ємними складовими конкурентоспроможності економіки країни, яка визначається як набір інституцій, політик і факторів, що визначають рівень продуктивності економіки [1]. Важливою особливістю сучасного економічного зростання є інноваційна діяльність підприємств, які набувають конкурентних переваг за допомогою розробки і впровадження інновацій.

Результати дослідження

Сучасний економічний розвиток характеризується провідною роллю науково-технічного прогресу та інтелектуалізації основних факторів виробництва. На частку нових знань, втілених в технологіях, обладнанні, освіті, організації виробництва в розвинених країнах, припадає від 80 до 95% зростання ВВП. Впровадження інновацій є ключовим фактором успіху в ринковій конкуренції, основним інструментом підвищення ефективності виробництва і якості товарів і послуг. Також інновації є передумовою успіху в конкурентній боротьбі, яка дозволяє підприємствам отримувати додатковий прибуток за рахунок використання інтелектуальної власності [2].

В умовах глобальної економічної конкуренції виграють ті країни, які забезпечують сприятливі умови для наукових досліджень і науково-технічного прогресу. Глобалізація, кризові явища, конкуренція на світовому ринку призводять до необхідності пошуку нових способів підвищення ефективності виробництва. Світовий досвід показує, що розвиток процесів співробітництва сприяє зростанню їх конкурентоспроможності.

Економіка більшості промислово розвинених країн спрямована на розвиток підприємств, які займаються розробкою і впровадженням інновацій. В цілому, такі підприємства є суб'єктами підприємництва, які характеризуються незалежністю, ризикованістю своєї діяльності. Інноваційним вважається підприємство, яке за певний період визначений законодавством, розробляє та впроваджує будь-які нові або значно поліпшені продукти (товари або послуги) або процеси, нові методи маркетингу або нові організаційні методи в діловій практиці, організації робочих місць або зовнішніх зв'язках.

Хоча кожне інноваційне підприємство використовує свою власну стратегію, основні принципи діяльності є схожими: тільки завдяки постійному оновленню та вдосконаленню продуктів і процесів, можна досягти високого рівня продуктивності і систематично підвищувати її.

Впровадження на ринок інноваційних продуктів дозволяє вийти підприємству на новий рівень і забезпечити технологічну перевагу над існуючими конкурентами.

Проте, в Україні існують тенденції до збільшення імпорту і зниження конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Крім того, енергетичні та матеріальні можливості вітчизняних галузей значно нижчі, ніж в промислово розвинених країнах. Є також багато труднощів у відносинах між наукою і виробництвом. Основні чинники, які гальмують розвиток інноваційної діяльності: брак коштів і

інвестицій; необхідність придбання та створення науково-технічної бази; нестача фахівців в сфері промислового менеджменту; неправильний вибір і організація розвитку інноваційних проектів.

Інноваційна політика держави має великий вплив на реалізацію інноваційної діяльності підприємства.

Державна інноваційна політика не зосереджена на розвитку підприємництва, що не відповідає загальним світовим та європейським тенденціям. Вона не створює умов для діяльності підприємств. Підприємці не мають мотивації для перетворення результатів досліджень та розробок у нові товари і послуги, та для проведення власних НДДКР. До того ж розвитку інновацій заважає низький рівень інноваційної співпраці.

Відтак, необхідно інтегрувати інноваційну політику з політикою розвитку вітчизняних підприємств, оскільки освоєння інновацій значною мірою залежить від податкової та кредитної політики держави, а активне їх впровадження на ринок – від рівня розвитку системи державного замовлення. Така політика повинна бути орієнтована на зниження податкового тягаря підприємств з метою підвищення швидкості оновлення їх основних фондів, зростання витрат на НДДКР, впровадження інновацій, а також комерціалізації знань.

Висновок

Рівень інновацій є показником стратегічного рівня економічної стабільності країни. Від розвитку інновацій залежить, чи стане країна в майбутньому додатком сучасної економіки або стане економічно розвинутою і конкурентоспроможною державою. Постійна трансформація органів державного управління в науково-технічній та інноваційній діяльності, відсутність продуманої і довгострокової політики не сприяють впровадженню інновацій на підприємствах. Крім того, масштаби державної підтримки інноваційних підприємств не достатні. Тому на державному рівні необхідно удосконалювати заходи спрямовані на сприяння розвитку інноваційної діяльності підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глущенко Л.Д. Теоретико-методичні засади розвитку малих промислових підприємств з технологічними інноваціями / Глущенко Л.Д. - Вінниця : Вид-во "Вінницька газета", 2015. - 211 с.
2. Яковлев А.І. Інноваційна діяльність як фактор економічного розвитку малих підприємств : [Електронний ресурс] / А.І. Яковлев // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 2 (12). – С. 115-119. – Режим доступу: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n2.html>. – Доступно на 03.02.2019р.

Глущенко Лариса Дмитрівна – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: lglushenko@gmail.com

Hlushchenko Larysa D. — *Cand. Sc. (Econ.), Assistant professor of the Chair of Economics of Enterprise and Production Management*